

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vnca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Diaconu Temistocle
Primar al comunei Pădureni, județul Vaslui

RECOMANDAREA

Nr. 5 din 19 JAN 2023

În vederea garantării la nivel constituțional a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, Constituția României a creat instituția Avocatul Poporului, consacrată în Titlul II, capitolul IV, art. 58-60, ceea ce îi conferă acesteia trăsături juridice particulare.

În concordanță cu prevederile art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului poate emite recomandări care vizează ilegalitatea „*actelor sau faptelor administrative. Sunt asimilate actelor administrative tăcerea organelor administrației publice și emiterea tardivă a actelor.*”

În urma expunerii în presa locală a situației unui copil în vârstă de ani din județul Vaslui, reintegrat în familia naturală, care a decedat în data de , fiind înjunghiat de către tatăl său, reprezentanții Biroului Teritorial Iași, consilier și consilier , au efectuat o anchetă în data de 20.12.2022 la Primăria comunei Pădureni, județul Vaslui și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Vaslui. În urma discuțiilor purtate și din analiza documentelor puse la dispoziție, au rezultat următoarele:

Copilul a fost instituționalizat prima dată în anul 2009, la vârsta de ani, alături de sora sa, din cauza neglijării. Copiii au fost ulterior reintegrați în familie, în baza Sentinței civile nr. , întrucât împrejurările care au condus la instituirea măsurii de protecție specială s-au modificat. Din hotărârea instanței judecătorești prin care s-a dispus reintegrarea în familie, aflată la dosarul copilului din arhiva compartimentului de asistență socială din cadrul Primăriei comunei Pădureni, județul Vaslui (SPAS Pădureni).

rezultă faptul că tatăl copilului prezenta „

Ulterior reintegrării în familie dispusă în anul 2011, situația minorului a fost monitorizată de către SPAS Pădureni până în anul 2012. Mama copilului a decedat în anul

În data de 31.07.2022, un reprezentant al Secției 4 Poliție Rurală Huși a solicitat securizarea copilului în Centrul de primire în regim de urgență din cadrul Complexului de Servicii Comunitare nr. 2 Vaslui (CPRU Vaslui) și acordarea unor servicii adaptate, întrucât minorul fusese abuzat emoțional de către tatăl său. Față de aspectele sesizate, în favoarea copilului s-a dispus instituirea unei măsuri de protecție specială - plasament în regim de urgență. În urma evaluării situației minorului, a rezultat că acesta a deschis poarta locuinței, care a căzut de pe roți, motiv pentru care tatăl său a vrut să îl agreseze fizic. Ca urmare a acestui fapt, copilul a fugit la bunica sa, domiciliată în aceeași comună, însă pe drum s-a întâlnit cu un echipaj de poliție care a preluat, a audiat și a acompaniat minorul la CPRU Vaslui.

La momentul securizării în CPRU Vaslui, situația minorului nu se afla în monitorizarea SPAS Pădureni. Din informațiile colectate cu ocazia anchetei a reieșit că nu au existat sesizări din partea colectivității locale (preot, medic de familie, organe de poliție sau cadre didactice din cadrul școlii gimnaziale ale cărei cursuri copilul le-a frecventat până în luna iunie 2022), cu privire la suspiciunea de abuz ori existența unui istoric de violență sau a unui comportament agresiv al tatălui asupra minorului. În același sens, directorul Școlii Gimnaziale nr. 1 Pădureni ne-a comunicat că personalul didactic care a interacționat cu minorul nu a constatat eventuale urme de violență și nu a identificat un comportament care să conducă la suspiciunea de abuz în familie asupra copilului din partea tatălui. Tatăl s-a prezentat întotdeauna la școală pentru ca minorul să beneficieze de drepturile care i se cuveneau (rechizite școlare). În perioada înscrierilor la învățământul liceal/profesional, doamna director l-a sprijinit în întocmirea dosarului pe tatăl copilului, care a manifestat interes, mergând cu copilul la Huși pentru a-l înscrie la unitatea de învățământ pe care a frecventat-o în anul școlar 2022/2023.

Cu privire la incidentul din 31.07.2022, în cadrul anchetei a fost sesizat faptul că, de regulă, aceste situații nu sunt aduse și în atenția SPAS Pădureni, în acest caz minorul, odată identificat de către echipajul de poliție, a fost acompaniat la CPRU Vaslui.

Potrivit dispozițiilor legale în materie, după revocarea măsurii de plasament în regim de urgență instituite în luna august 2022, situația minorului a rămas în atenția SPAS Pădureni, pentru a urmări evoluția dezvoltării copilului, precum și modul în care tatăl său își exercită drepturile și își îndeplinește obligațiile cu privire la copil. Cu toate acestea, la nivelul SPAS Pădureni nu a fost întocmit planul de servicii și nu a fost completată fișa de identificare a riscurilor, însă au fost făcute vizite la domiciliu în intervalul august-octombrie.

În urma discuțiilor purtate și din analiza documentelor puse la dispoziție, la nivelul SPAS Pădureni au rezultat carențe cu privire la identificarea minorului ca fiind în situație de risc, iar în perioada post-reintegrare în familie, cu privire la întocmirea planului de servicii și monitorizarea situației acestuia. Astfel, s-a constatat că, în acest caz, nu a fost întocmit planul de servicii și nu a fost completată Fișa de identificare a riscurilor, deși minorul a fost expus unui cumul de factori de risc, având în vedere situația sa de copil reintegrat din sistemul de protecție specială în familie monoparentală, în contextul comportamentului agresiv și consumului excesiv de alcool din partea tatălui.

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (4) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **principiul interesului superior al copilului** va prevala în toate demersurile și deciziile întreprinse de autoritățile publice.

Potrivit art. 118 alin. (1) lit. a), c), d), f) și i) din Legea nr. 272/2004, în domeniul protecției copilului, persoanele cu atribuții de asistență socială: monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, în baza unei fișe de monitorizare; identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii pentru prevenirea separării copilului de familia sa; elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor și acordă aceste servicii și/sau prestații în condițiile legii; asigură și urmăresc aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a consumului de alcool, a violenței în familie, precum și a comportamentului delinvent; urmăresc evoluția dezvoltării copilului și modul în care părinții acestuia își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile cu privire la copilul care a beneficiat de o măsură de protecție specială și a fost reintegrat în familia sa.

Conform art. 6 alin. (1) din Metodologia de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 691/2015, serviciul public de asistență socială are **obligația de a identifica cu prioritate copiii aflați în situație de risc** din unitatea administrativ-teritorială. Conform art. 5 alin. (2) lit. b), g) și alin. (6) lit. b)-c) din același act normativ, copilul poate fi în situație de risc în familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui: în funcție de situația socială, dacă familia este monoparentală, respectiv dacă familia are unul sau mai mulți copii reintegrați din sistemul de protecție specială; în funcție de comportamentele la risc, dacă în familie există un comportament agresiv al unuia ori mai multor membri ai familiei și/sau a unui istoric de violență în familie, cum ar fi existența reclamațiilor ori a ordinului de protecție, respectiv consum excesiv de alcool.

Potrivit prevederilor art. 2 lit. c) și d) și art. 7 alin. (1) și (2) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015, în activitatea de identificare a situației de risc la care poate fi supus copilul, serviciul public de asistență socială utilizează fișa de observație și fișa de identificare a riscurilor. **Fișa de identificare a riscurilor** este documentul completat de reprezentanții serviciului public de asistență socială la domiciliul familiei pentru care există suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc pentru copil, iar **fișa de observație** este documentul completat de reprezentanții serviciului public de asistență socială și de toți profesioniștii de la nivel local care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc pentru copil. Potrivit art. 10 alin. (1) și art. 13 alin. (1) din același act normativ, în situația în care în urma completării fișei de identificare a riscurilor se confirmă existența a cel puțin uneia dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) - (6), în termen de 30 de zile de la completare, reprezentantul serviciului public de asistență socială întocmește **planul de servicii**. Mai mult, serviciul public de asistență socială are obligația de a vizita la domiciliu toate familiile cu copii pentru care nu a fost completată fișa de identificare a riscurilor din unitatea administrativ-teritorială, în vederea identificării tuturor copiilor aflați în situație de risc.

În procesul de identificare a nevoilor comunității, conform art. 114 alin. (1) și (2) din Legea nr. 272/2004, autoritățile administrației publice locale au **obligația de a implica colectivitatea locală**. În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 9 lit. a) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015, pentru desfășurarea activității de identificare a situațiilor de risc și planificarea intervențiilor, serviciul public de asistență socială are obligația de a realiza o listă a resurselor existente la nivel local care să cuprindă, printre altele, instituțiile și organizațiile care pot sprijini serviciul public de asistență socială în identificarea familiilor vulnerabile: școala, poliția, biserica, medicul de familie, etc. Mai mult, conform art. 7 alin. (3) din același act normativ, persoanele de la nivel local care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc, respectiv polițistul, medicul de familie, cadrele didactice, asistentul medical, mediatorul școlar, mediatorul sanitar, asistentul medical comunitar, completează fișa de observație, potrivit competențelor legale și o transmit în termen de maximum 48 de ore serviciului public de asistență socială.

Potrivit art. 74 din Legea nr. 272/2004, la încetarea măsurilor de protecție specială prin reintegrarea copilului în familia sa, serviciul public de asistență socială de la domiciliul sau, după caz, de la reședința părinților, are obligația de a urmări evoluția dezvoltării copilului, precum și modul în care părinții își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile cu privire la copil. În acest scop, se întocmesc **rapoarte trimestriale pe o perioadă de minimum 2 ani, care se transmit direcției generale de asistență socială și protecția copilului care a propus încetarea măsurii de protecție specială**.

Față de considerentele de fapt și de drept, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României, ale art. 15 alin. (2), art. 16 alin. (1) și art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului, respectiv apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, emit prezenta:

RECOMANDARE

- I. Primarul comunei Pădureni, județul Vaslui, urmează ca, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să ia toate măsurile legale care să conducă la:
1. Identificarea tuturor copiilor din comunitate aflați în situație de risc, conform art. 6 din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015, cu precădere prin:
 - a) colaborarea cu instituțiile care pot sprijini serviciul public de asistență socială în identificarea familiilor vulnerabile: școala, poliția, biserica, medicul de familie, potrivit art. 9 lit. a) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015;
 - b) implicarea membrilor Consiliului Comunitar Consultativ, în conformitate cu art. 114 din Legea nr. 272/2004;
 - c) informarea în scris a persoanelor de la nivel local care, prin natura profesiei, intră în contact cu copiii din comunitate și au suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc, asupra obligației de a completa fișa de observație și de a o transmite în termen de maximum 48 de ore serviciului public de asistență socială, potrivit art. 7 alin. (3) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015 (inclusiv a Postului de Poliție Pădureni din cadrul Secției 4 Poliție Rurală Huși);
 2. Efectuarea vizitelor la domiciliu, completarea fișei de identificare a riscurilor pentru copiii menționați la punctul 1 și, în cazul în care se confirmă existența unei situații de risc din cele prevăzute la art. 5 alin. (1)-(6) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015, întocmirea planului de servicii în termenul prevăzut de lege și acordarea serviciilor aprobate;
 3. Completarea fișei de identificare a riscurilor pentru toți copiii din comunitate aflați în situație de risc, potrivit art. 13 alin. (1) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015;
 4. Elaborarea planului de servicii pentru toți copiii din comunitate reintegrați în familie, monitorizarea situației acestora, întocmirea rapoartelor trimestriale pe o perioadă de minimum 2 ani și transmiterea acestora către DGASPC Vaslui, în conformitate cu prevederile art. 74 din Legea nr. 272/2004;

II. Primarul comunei Pădureni, județul Vaslui, va informa în scris instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Iași (cu sediul în municipiul Iași, Șoseaua Națională, nr. 43, parter, tel./fax: 0232/219.111, e-mail: avpiasi@avp.ro). cu privire la însușirea Recomandării și la măsurile dispuse, în termenul prevăzut de lege.

Avocatul Poporului,
* INSTITUȚIA AVOCATULUI POPORULUI *
ROMÂNIA *

Renate Weber